

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๕๑๖.๕/ว ๐๔๑๑๘

กรมที่ดิน

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๐

กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง การดำเนินการของคณะกรรมการตรวจสอบที่ดินตามกฎหมายฉบับที่ ๕๙ (พ.ศ. ๒๕๖๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. หนังสือกรมที่ดินที่ มท ๐๕๑๖.๕/ว ๑๖๓๙๘ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕
๒. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๖.๕/ว ๒๒๓๔๐ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๖
๓. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๖.๕/ว ๑๑๑๖๐ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๗

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางปฏิบัติในการดำเนินการของคณะกรรมการตรวจสอบที่ดิน
๒. ตัวอย่างบันทึกรายงานผลการตรวจสอบที่ดินของคณะกรรมการตรวจสอบที่ดิน
๓. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๘/๑๖๑ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมที่ดินได้วางแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการตรวจสอบที่ดินในเขตป่าไม้ โดยคณะกรรมการตรวจสอบที่ดินซึ่งแต่งตั้งขึ้นโดยผู้ว่าราชการจังหวัดตามข้อ ๑๐ (๓) และข้อ ๑๑ ประกอบกับข้อ ๑๖ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมที่ดินพิจารณาแล้วเห็นว่า การออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในเขตป่าไม้ ซึ่งต้องมีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่ดินตามกฎหมายฉบับที่ ๕๙ (พ.ศ. ๒๕๖๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๐ (๓) และข้อ ๑๑ ประกอบกับข้อ ๑๖ ซึ่งกรมที่ดินได้วางแนวทางปฏิบัติไว้ตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น โดยที่ปัจจุบันกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๙ (พ.ศ. ๒๕๖๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ มีผลใช้บังคับยกเลิกความในข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๖ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) โดยแก้ไขเพิ่มเติมการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์และตรวจสอบที่ดิน กรณีที่ดินที่ขออนุญาตที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์อยู่ในระวางรูปถ่ายทางอากาศที่ใช้ออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์หรือระวางแผนที่เพื่อการออกโฉนดที่ดินซึ่งมีพื้นที่อนุรักษ์และยังไม่ได้กำหนดแนวเขตพื้นที่อนุรักษ์ หรือกรณีที่กำหนดแนวเขตพื้นที่อนุรักษ์แล้ว แต่ที่ดินที่ขออนุญาตที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์มีอาณาเขตติดต่อกับ ค้างเคียว หรืออยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่ดินเพื่อทำการตรวจสอบที่ดิน หากปรากฏว่าที่ดินที่ขออนุญาตที่ดินหรือ

/หนังสือ...

หนังสือรับรองการทำประโยชน์มีอาณาเขตคาบเกี่ยวหรืออยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ ให้ตรวจสอบตามมาตรา ๕๖/๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และรายงานผลการตรวจสอบต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อทราบหรือเพื่อพิจารณาสั่งการแล้วแต่กรณี จึงได้ยกเลิกหนังสือกรมที่ดินที่อ้างถึง ๑-๓ และเพื่อให้การดำเนินการของคณะกรรมการตรวจสอบที่ดินตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๕๙ (พ.ศ. ๒๕๖๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งมุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ และได้รับการอำนวยความสะดวกในการบริการที่ดีจากราชการ ประกอบกับคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีความเห็นตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๘/๑๖๑ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๖ แจ้งเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ว่า กฎกระทรวงฉบับนี้เป็นการกำหนดกระบวนการในการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์และตรวจสอบที่ดินให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน โดยกำหนดให้การพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์และตรวจสอบที่ดินดำเนินการโดยกรมที่ดินทั้งหมด ไม่ต้องส่งเรื่องหรือนำมติของคณะอนุกรรมการพิสูจน์สิทธิในที่ดินของรัฐจังหวัด (คพร. จังหวัด) มาใช้ในการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ กรมที่ดินจึงได้วางแนวทางปฏิบัติให้คณะกรรมการตรวจสอบที่ดินถือปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกันและเพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการให้เกิดความรวดเร็ว ซึ่งหากคณะกรรมการตรวจสอบที่ดินไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้จะต้องรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ เพื่อเป็นการกำกับดูแลการดำเนินการของคณะกรรมการตรวจสอบที่ดินอีกทางหนึ่ง รายละเอียดปรากฏตามแนวทางปฏิบัติที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

อนึ่ง เพื่อให้การดำเนินการตามข้อ ๘ บทเฉพาะกาลของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๙ (พ.ศ. ๒๕๖๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ กรณีคำขอออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๙ (พ.ศ. ๒๕๖๖) ๙ ใช้บังคับ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ไม่ให้เกิดความยุ่งยากสับสนในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ และเพื่อเป็นประโยชน์แก่ประชาชนตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงขอชักชวนความเข้าใจและให้จังหวัดสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. คำขอออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินหรือคำขอออกใบแทนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินซึ่งได้ดำเนินการประกาศการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินหรือการออกใบแทนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๕๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ๙ ครบถ้วนแล้ว ถือได้ว่าการประกาศถูกต้อง มีความสมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์การปฏิบัติซึ่งเป็นกฎที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น จึงไม่ต้องย้อนกระบวนการและขั้นตอนนั้นอีก ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนดต่อไป

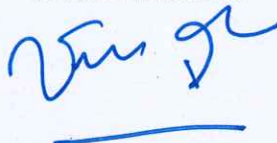
๒. คำขอออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่เจ้าพนักงานที่ดินได้ลงนามในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินก่อนวันที่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๙ (พ.ศ. ๒๕๖๖) ๙ ใช้บังคับ (วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๖) ให้แจกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้แก่ผู้ขอต่อไป

๓. กรณีที่ดินมีอาณาเขตติดต่อ คาบเกี่ยวหรืออยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ และอยู่ระหว่างการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือคณะกรรมการตรวจสอบที่ดิน ให้ดำเนินการตรวจสอบที่ดินให้ครบถ้วนตามแนวทางปฏิบัติที่ได้กำหนดไว้แล้ว

๔. กรณีที่ดินมีอาณาเขตคาบเกี่ยวหรืออยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ ซึ่งคณะกรรมการตรวจพิสูจน์ที่ดิน (เดิม) ได้ดำเนินการตรวจพิสูจน์ที่ดินแล้ว และอยู่ระหว่างการพิจารณาของผู้ว่าราชการจังหวัด หากมีผลการตรวจสอบที่ดินไม่ครบถ้วน (ยังตรวจสอบพื้นที่อนุรักษ์ไม่ครบ หรือยังไม่มีผลการอ่าน แปล ตีความภาพถ่ายทางอากาศ) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งการให้มีการตรวจสอบที่ดินเพิ่มเติมตามแนวทางปฏิบัติที่ได้กำหนดไว้แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชวุธ จันทร)

อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ

โทร./โทรสาร ๐ ๒๕๐๓ ๓๓๘๑

“SMARTLANDS แอปพลิเคชัน : ครบเครื่องเรื่องที่ดิน”

แนวทางปฏิบัติในการดำเนินการของคณะกรรมการตรวจสอบที่ดินตามกฎหมาย
ฉบับที่ ๕๙ (พ.ศ. ๒๕๖๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้
ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗

ตามกฎหมายที่ดิน ฉบับที่ ๕๙ (พ.ศ. ๒๕๖๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ ในกรณีที่ที่ดินที่ขออนุญาตที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์อยู่ในระวางรูปถ่ายทางอากาศที่ใช้เอกสารรับรองการทำประโยชน์หรือระวางแผนที่เพื่อการออกโฉนดที่ดินซึ่งมีพื้นที่อนุรักษ์ ได้แก่ เขตป่าสงวนแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติหรือเขตอุทยานแห่งชาติ เขตวนอุทยาน เขตสวนพฤกษศาสตร์ และเขตสวนรุกขชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า หรือเขตพื้นที่ที่ได้จำแนกให้เป็นเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี และยังไม่ได้กำหนดแนวเขตพื้นที่อนุรักษ์ หรือกรณีที่กำหนดแนวเขตพื้นที่อนุรักษ์แล้ว แต่ที่ดินที่ขออนุญาตที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์มีอาณาเขตติดต่อกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรืออยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่ดินเพื่อทำการตรวจสอบที่ดิน หากปรากฏว่าที่ดินที่ขออนุญาตที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์มีอาณาเขตติดต่อกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรืออยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ ให้ตรวจสอบตามมาตรา ๕๖/๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และเมื่อคณะกรรมการดังกล่าวได้ทำการตรวจสอบเสร็จแล้ว ให้รายงานผลการตรวจสอบต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อทราบหรือเพื่อพิจารณาสั่งการแล้วแต่กรณี ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าวเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งมุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ และได้รับการอำนวยความสะดวกในการบริการที่ดีจากราชการ จึงวางแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการตรวจสอบที่ดิน ดังนี้

๑. เมื่อสำนักงานที่ดินที่รับคำขออนุญาตที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ได้ดำเนินการรังวัดออกโฉนดที่ดินหรือพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ในที่ดินแปลงใดแล้วปรากฏว่าที่ดินที่ขออนุญาตที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์อยู่ในระวางรูปถ่ายทางอากาศที่ใช้เพื่อการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์หรือระวางแผนที่เพื่อการออกโฉนดที่ดินซึ่งมีพื้นที่อนุรักษ์และยังไม่ได้กำหนดแนวเขตพื้นที่อนุรักษ์ หรือกรณีที่กำหนดแนวเขตพื้นที่อนุรักษ์แล้ว แต่ที่ดินที่ขออนุญาตที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์มีอาณาเขตติดต่อกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรืออยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ ให้สำนักงานที่ดินนั้นรายงานตามลำดับขั้นเพื่อเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่ดินแปลงนั้นภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ฝ่ายทะเบียนรับเรื่องจากฝ่ายรังวัด

๒. ในการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่ดิน สำนักงานที่ดินจังหวัด (โดยกลุ่มงานวิชาการที่ดินหรือฝ่ายทะเบียน) จะเสนอดังคณะกรรมการฯ เป็นการเฉพาะเรื่อง หรือกรณีมีเรื่องที่ต้องตั้งคณะกรรมการฯ เป็นจำนวนมาก ไม่สะดวกแก่การตั้งคณะกรรมการฯ เป็นการเฉพาะเรื่อง จะเสนอดังคณะกรรมการฯ ไว้เป็นการประจำก็ได้

ในกรณีที่เป็นการตั้งคณะกรรมการฯ เป็นการเฉพาะเรื่อง หากเป็นคำขอที่เกิดขึ้นในสำนักงานที่ดินจังหวัด ให้ฝ่ายทะเบียนในสำนักงานที่ดินจังหวัด เสนอคำสั่งตั้งคณะกรรมการฯ ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

ผ่านเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากฝ่ายรังวัด หากเป็นคำขอที่เกิดในสำนักงานที่ดินสาขา/ส่วนแยก ให้กลุ่มงานวิชาการที่ดินเสนอคำสั่งตั้งคณะกรรมการฯ ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ผ่านเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากสำนักงานที่ดินสาขา/ส่วนแยก เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดมีคำสั่งตั้งคณะกรรมการฯ แล้ว ให้สำนักงานที่ดินจังหวัด (โดยฝ่ายทะเบียนหรือกลุ่มงานวิชาการที่ดิน แล้วแต่กรณี) มีหนังสือแจ้งคณะกรรมการฯ เพื่อดำเนินการตามคำสั่งต่อไป

ในกรณีที่มีคำสั่งตั้งคณะกรรมการฯ เป็นการประจำไว้แล้ว หากเป็นคำขอที่เกิดในสำนักงานที่ดินจังหวัด ให้สำนักงานที่ดินจังหวัด (โดยฝ่ายทะเบียน) ส่งคำสั่งดังกล่าวให้คณะกรรมการฯ ทราบ ภายใน ๓ วัน นับแต่วันรับเรื่องจากฝ่ายรังวัด หากเป็นคำขอที่เกิดในสำนักงานที่ดินสาขา/ส่วนแยก ให้สำนักงานที่ดินนั้น ๆ ส่งคำสั่งดังกล่าวให้คณะกรรมการฯ ทราบ ภายใน ๓ วัน นับแต่วันรับเรื่องจากฝ่ายรังวัด เพื่อให้คณะกรรมการฯ ดำเนินการตามคำสั่งต่อไป

๓. เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบที่ดินได้รับทราบคำสั่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่ดินฯ ตามข้อ ๒ แล้ว ให้สำนักงานที่ดินที่รับคำขอมีหนังสือแจ้งเรื่องการรังวัดออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์พร้อมทั้งจัดส่งสำเนาเอกสารหลักฐานให้คณะกรรมการตรวจสอบที่ดินประกอบการตรวจสอบ ดังนี้

(๑) คำขออออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์

(๒) หลักฐานเกี่ยวกับที่ดิน เช่น หลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) ใบจองใบเหยียบย่ำ หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓, น.ส. ๓ ก., น.ส. ๓ ข.) หนังสือแสดงการทำประโยชน์ (น.ค. ๓, กสน. ๕) ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ เป็นต้น

(๓) รายงานผลการรังวัด และสำเนาระวางแผนที่บริเวณตำแหน่งแปลงที่ดินที่มีการรังวัด

๔. ให้คณะกรรมการตรวจสอบที่ดิน ตรวจสอบว่าที่ดินที่ขออออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์มีอาณาเขตติดต่อกับที่ดินอื่นหรือไม่ มีหลักฐานว่าผู้ขอได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวมาก่อนวันที่ทางราชการกำหนดให้ที่ดินนั้นเป็นพื้นที่อนุรักษ์หรือไม่ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่รับหนังสือแจ้งจากสำนักงานที่ดิน แต่หากคณะกรรมการฯ ได้ตรวจสอบจากเอกสารหลักฐานผลการรังวัดของสำนักงานที่ดิน หรือหลักฐานอื่นแล้ว เห็นว่ามีความจำเป็นต้องให้เจ้าของที่ดินนำชี้เขตที่ดินเนื่องจากแนวเขตไม่ชัดเจนหรือเหตุอื่น ก็ให้มีหนังสือแจ้งให้เจ้าของที่ดินทราบพร้อมทั้งกำหนดวันเวลาที่จะไปตรวจสอบที่ดิน โดยให้เจ้าของที่ดินเป็นผู้นำตรวจสอบ

๕. กรณีตรวจสอบแล้ว ปรากฏว่าที่ดินที่ขออออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ไม่มีส่วนหนึ่งส่วนใดรุกล้ำเข้าไปในเขตพื้นที่อนุรักษ์ ให้รายงานผลการตรวจสอบที่ดินต่อผู้ว่าราชการจังหวัดผ่านสำนักงานที่ดินจังหวัด (โดยฝ่ายทะเบียนหรือกลุ่มงานวิชาการที่ดิน แล้วแต่กรณี) ภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่ ได้ตรวจสอบเสร็จ โดยให้คณะกรรมการฯ ทุกคนลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานในบันทึกการตรวจสอบที่ดิน แล้วให้สำนักงานที่ดินจังหวัดรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อทราบตามข้อ ๑๐ (๓) (ก) ของกฎกระทรวงฉบับที่ ๕๙ (พ.ศ. ๒๕๖๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗

๖. กรณีตรวจสอบแล้ว ปรากฏว่าที่ดินที่ขออออกโฉนดที่ดินหนังสือรับรองการทำประโยชน์มีอาณาเขตคาบเกี่ยวหรืออยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ ต้องดำเนินการตามมาตรา ๕๖/๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้สำนักงานที่ดินที่รับคำขอส่งผลการรังวัดพร้อมตำแหน่งที่ดินผ่านจังหวัดให้กรมที่ดินตรวจสอบกับระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศหรือระวางรูปถ่ายทางอากาศ

๗. เมื่อสำนักงานที่ดินที่รับคำขอส่งผลการรังวัดพร้อมตำแหน่งที่ดินที่ขอรังวัดให้กรมที่ดินตามข้อ ๖ แล้ว กรมที่ดิน (โดยสำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ) จะส่งเรื่องให้กองเทคโนโลยีทำแผนที่ กรมที่ดินตรวจสอบกับระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศหรือระวางรูปถ่ายทางอากาศ ภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากจังหวัด เมื่อกองเทคโนโลยีทำแผนที่ กรมที่ดิน ได้ดำเนินการตรวจสอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว กรมที่ดิน (โดยกองเทคโนโลยีทำแผนที่) จะส่งผลการตรวจสอบระวางดังกล่าวให้สำนักงานที่ดินที่รับคำขอผ่านจังหวัด

๘. เมื่อสำนักงานที่ดินที่รับคำขอได้รับผลการตรวจสอบตามข้อ ๗ แล้ว ให้แจ้งคณะกรรมการตรวจสอบที่ดินพิจารณา เสร็จแล้วรายงานผลการตรวจสอบที่ดินต่อผู้ว่าราชการจังหวัดผ่านสำนักงานที่ดินจังหวัด (โดยฝ่ายทะเบียนหรือกลุ่มงานวิชาการที่ดิน แล้วแต่กรณี) ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้ตรวจสอบเสร็จ โดยจัดทำบันทึกรายงานผลการตรวจสอบที่ดิน (ตามแนวทางในตัวอย่างบันทึกรายงานผลการตรวจสอบที่ดินฯ ท้ายแนวทางปฏิบัติ) แล้วให้สำนักงานที่ดินจังหวัดรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบเพื่อสั่งการตามข้อ ๑๐ (๓) (ค) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๙ (พ.ศ. ๒๕๖๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๗

๙. ในการทำความเห็นเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด หากคณะกรรมการฯ มีมติเป็นเอกฉันท์ว่า ผู้ขอได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวโดยชอบด้วยกฎหมายมาก่อนวันที่ทางราชการกำหนดให้ที่ดินนั้นเป็นพื้นที่อนุรักษ์ สมควรออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้เต็มทั้งแปลง หรือเห็นว่า ผู้ขอไม่ได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวโดยชอบด้วยกฎหมายมาก่อนวันที่ทางราชการกำหนดให้ที่ดินนั้นเป็นพื้นที่อนุรักษ์ ไม่สมควรออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์หรือเห็นควรออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้เพียงบางส่วน ให้คณะกรรมการฯ ทุกคนลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานในบันทึกการตรวจสอบที่ดินแล้วเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อสั่งการตามข้อ ๘

หากคณะกรรมการฯ มีมติไม่เป็นเอกฉันท์ ให้กรรมการฯ แต่ละคนทำความเห็นต่างและเหตุผลในบันทึกการตรวจสอบที่ดินว่าสมควรหรือไม่สมควรออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้หรือไม่เพียงใด เพื่อประกอบการพิจารณาของผู้ว่าราชการจังหวัด และให้คณะกรรมการฯ ทุกคนลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานในบันทึกการตรวจสอบที่ดินแล้วเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อสั่งการตามข้อ ๘

๑๐. ในกรณีกรรมการตรวจสอบที่ดินผู้ใดไม่ไปร่วมตรวจสอบตามวันเวลาที่กำหนดโดยไม่ได้แจ้งเหตุขัดข้องให้ทราบ หรือไปแต่ไม่ยอมให้ความเห็นใด ๆ หรือไม่ยอมร่วมลงนามในการตรวจสอบที่ดิน ให้กรรมการผู้ที่ไม่ไปร่วมตรวจสอบร่วมกันจัดทำบันทึกและลงนามในบันทึกการตรวจสอบที่ดินตามข้อ ๕ แล้วแจ้งผลการบันทึกตรวจสอบให้กรรมการฯ ที่ไม่ได้ไปตรวจสอบที่ดินหรือไม่ให้ความเห็นหรือไม่ยอมลงนามร่วมในการตรวจสอบทราบ และหากกรรมการฯ ที่ไม่ได้ไปตรวจสอบหรือไม่ให้ความเห็น ไม่เห็นด้วยกับบันทึกผลการตรวจสอบ ให้กรรมการดังกล่าวแจ้งความเห็นแย้งให้ทราบภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบผล หากไม่ได้รับแจ้งผลการตรวจสอบที่ดินจากกรรมการดังกล่าวภายในกำหนดเวลา ให้กรรมการที่ร่วมไปตรวจสอบจัดทำบันทึกรายงานผลการตรวจสอบที่ดิน และการไม่ไปตรวจสอบหรือไม่ให้เหตุผลหรือไม่ลงนามของกรรมการต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อสั่งการตามข้อ ๘ ต่อไป

๑๑. ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบที่ดินไม่สามารถดำเนินการตรวจสอบที่ดินให้กับผู้ขอได้ภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๔ หรือมีเหตุขัดข้องอื่น ๆ ที่ทำให้การตรวจสอบไม่แล้วเสร็จ ให้คณะกรรมการฯ แจ้งให้สำนักงานที่ดินทราบเพื่อรายงานผู้ว่าราชการจังหวัด และแจ้งให้ผู้ขอทราบทุกครั้ง

๑๒. การดำเนินการตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๕๙ (พ.ศ. ๒๕๖๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๗ คณะกรรมการการฤษฎีกาได้มีความเห็นตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๘/๑๖๓ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๖ แจ้งเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ว่าเป็นการกำหนดกระบวนการในการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์และตรวจสอบที่ดินให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน โดยกำหนดให้การพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์และตรวจสอบที่ดินดำเนินการโดยกรมที่ดินทั้งหมด ไม่ต้องส่งเรื่องหรือนำมติของคณะกรรมการพิสูจน์สิทธิในที่ดินของรัฐจังหวัด (คพร. จังหวัด) มาใช้ในการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ ทั้งนี้ เพื่อให้การพิสูจน์สิทธิในที่ดินมีความเป็นเอกภาพ รวมทั้ง “มาตรการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เรื่อง การพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของบุคคลในเขตที่ดินของรัฐ” ที่ คพร. จังหวัด ใช้ในการพิสูจน์สิทธิในที่ดิน มิใช่ “กฎ” ที่มีสภาพบังคับกับบุคคลทั่วไป เป็นเพียงมาตรการของฝ่ายบริหารเท่านั้น นอกจากนี้ หากพื้นที่อนุรักษ์ใดมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบพิสูจน์สิทธิในที่ดินของรัฐอยู่แล้ว ก็จะไม่นำมากำหนดไว้ในร่างกฎกระทรวงนี้ เพื่อให้กรมที่ดินพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์อีก เพื่อลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนกัน

ให้สำนักงานที่ดินที่รับคำขอและคณะกรรมการตรวจสอบที่ดินถือปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัตินี้ โดยเคร่งครัด สำหรับคำขอที่มีอยู่ก่อนแนวทางปฏิบัตินี้ และยังอยู่ระหว่างการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางนี้ด้วย

กรมที่ดิน
สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ
กรกฎาคม ๒๕๖๖

ตัวอย่างบันทึก

รายงานผลการตรวจสอบที่ดินของคณะกรรมการตรวจสอบที่ดินตามกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๖
ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๖

เขียนที่.....

วันที่.....

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

ตามคำสั่งจังหวัด.....ที่...../.....ลงวันที่.....แต่งตั้งให้

๑.ตำแหน่ง.....

๒.ตำแหน่ง.....

๓.ตำแหน่ง.....

๔.ตำแหน่ง.....

เป็นคณะกรรมการตรวจสอบที่ดินตามกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๖ ออกตามความในพระราชบัญญัติ
ให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๖ ตามคำขอออกโฉนดที่ดิน/หนังสือรับรองการทำประโยชน์โดยอาศัย
หลักฐาน.....เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....นั้น

คณะกรรมการตรวจสอบที่ดินตามคำสั่งดังกล่าวได้ทำการตรวจสอบเอกสารหลักฐาน และ/หรือได้ออกไป
ทำการตรวจสอบที่ดินแปลงดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่.....ผลการตรวจสอบที่ดินปรากฏรายละเอียด ดังนี้

๑. คำขอออกโฉนดที่ดิน/หนังสือรับรองการทำประโยชน์ เลขที่.....ลงวันที่.....

๒. ชื่อผู้ขอออกโฉนดที่ดิน/หนังสือรับรองการทำประโยชน์ นาย/นาง/นางสาว.....

๓. หลักฐานเดิม ส.ค. ๑/ใบจอง/น.ส.๓/น.ส.๓ ก.เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....ออกเมื่อวันที่.....

๔. จำนวนเนื้อที่ดินตามหลักฐานเดิม.....ไร่.....งาน.....ตารางวาได้มาโดย...จับจอง/กันสร้างมาเอง/
รับมรดก/รับให้/ซื้อ จาก.....มาตั้งแต่ พ.ศ.

๕. ผลการตรวจพิสูจน์ที่ดินปรากฏ ดังนี้

๕.๑ ผลการรังวัด คำนวณเนื้อที่โดยวิธี.....ได้เนื้อที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
มากกว่า/น้อยกว่าหลักฐานเดิม.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

๕.๒ การตรวจสอบระยะของหลักฐานเดิม เปรียบเทียบกับผลการรังวัด

ทิศเหนือ ตามหลักฐานที่ดินเดิม ระยะ.....ผลการรังวัดได้ระยะ.....มากกว่า/น้อยกว่า

.....

ทิศใต้ ตามหลักฐานที่ดินเดิม ระยะ.....ผลการรังวัดได้ระยะ.....มากกว่า/น้อยกว่า

.....

ทิศตะวันออก ตามหลักฐานที่ดินเดิม ระยะ.....ผลการรังวัดได้ระยะ.....มากกว่า/น้อยกว่า

.....

ทิศตะวันตก ตามหลักฐานที่ดินเดิม ระยะ.....ผลการรังวัดได้ระยะ.....มากกว่า/น้อยกว่า

.....

- ๕.๓ สภาพการทำประโยชน์เป็นที่.....เต็มทั้งแปลง/หรือบางส่วน
- ๕.๔ การตรวจสอบข้างเคียงของหลักฐานเดิมเปรียบเทียบกับผลการรังวัด
- ทิศเหนือ ตามหลักฐานเดิม จด.....ปัจจุบัน จด.....
- คงเดิม/เปลี่ยนแปลง เนื่องจาก.....ข้างเคียงมีหลักฐาน/ไม่มี
หลักฐาน (ระบุ).....เลขที่.....ตรวจสอบหลักฐานจากสารบบแปลงข้างเคียง
มี/ไม่มีสารบบแปลงข้างเคียง ผลการตรวจสอบกับแปลงข้างเคียงปรากฏว่า สัมพันธ์/ไม่สัมพันธ์กับหลักฐานเดิม
เนื่องจาก.....
- ทิศใต้ ตามหลักฐานเดิม จด.....ปัจจุบัน จด.....
- คงเดิม/เปลี่ยนแปลง เนื่องจาก.....ข้างเคียงมีหลักฐาน/ไม่มี
หลักฐาน (ระบุ).....เลขที่.....ตรวจสอบหลักฐานจากสารบบแปลงข้างเคียง
มี/ไม่มีสารบบแปลงข้างเคียง ผลการตรวจสอบกับแปลงข้างเคียงปรากฏว่า สัมพันธ์/ไม่สัมพันธ์กับหลักฐานเดิม
เนื่องจาก.....
- ทิศตะวันออก ตามหลักฐานเดิม จด.....ปัจจุบัน จด.....
- คงเดิม/เปลี่ยนแปลง เนื่องจาก.....ข้างเคียงมีหลักฐาน/ไม่มี
หลักฐาน (ระบุ).....เลขที่.....ตรวจสอบหลักฐานจากสารบบแปลงข้างเคียง
มี/ไม่มีสารบบแปลงข้างเคียง ผลการตรวจสอบกับแปลงข้างเคียงปรากฏว่า สัมพันธ์/ไม่สัมพันธ์กับหลักฐานเดิม
เนื่องจาก.....
- ทิศตะวันตก ตามหลักฐานเดิม จด.....ปัจจุบัน จด.....
- คงเดิม/เปลี่ยนแปลง เนื่องจาก.....ข้างเคียงมีหลักฐาน/ไม่มี
หลักฐาน (ระบุ).....เลขที่.....ตรวจสอบหลักฐานจากสารบบแปลงข้างเคียง
มี/ไม่มีสารบบแปลงข้างเคียง ผลการตรวจสอบกับแปลงข้างเคียงปรากฏว่า สัมพันธ์/ไม่สัมพันธ์กับหลักฐานเดิม
เนื่องจาก.....
๖. ที่ดินมีอาณาเขตคาบเกี่ยวหรืออยู่ในเขต
- ป่าสงวนแห่งชาติ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่.....(พ.ศ.)
- อุทยานแห่งชาติ ตาม.....
- วนอุทยาน ตาม.....
- สวนพฤกษศาสตร์ ตาม.....
- สวนรุกขชาติ ตาม.....
- รักษาพันธุ์สัตว์ป่า ตาม.....
- ห้ามล่าสัตว์ป่า ตาม.....
- ป่าไม้ถาวร ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่.....
๗. ผลการตรวจสอบกับระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศหรือระวางรูปถ่ายทางอากาศ
- ๗.๑ ตรวจสอบกับระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศ/ระวางรูปถ่ายทางอากาศ เมื่อปี พ.ศ.
- ๗.๒ ผลการตรวจสอบปรากฏว่า.....

๘. ความเห็น

คณะกรรมการตรวจสอบที่ดินพิจารณาแล้วเห็นว่า ที่ดินที่ขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน/หนังสือรับรองการทำประโยชน์ เป็นที่ดินตามหลักฐาน.....เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....เนื้อที่.....ออกเมื่อวันที่.....ที่ดินตั้งอยู่ในเขต/ติดต่อคาบเกี่ยวกับเขตป่าสงวนแห่งชาติ/เขตอุทยานแห่งชาติ/เขตอนุทยาน/เขตสวนพฤกษศาสตร์/เขตสวนรุกขชาติ/เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า/เขตห้ามล่าสัตว์ป่า/เขตที่ได้จำแนกให้เป็นเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีตามกฎหมายกระทรวง/พระราชกฤษฎีกา/มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่.....คณะกรรมการได้ตรวจสอบสภาพการทำประโยชน์ในที่ดินแล้วปรากฏว่ามี/ไม่มีการครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินตามสภาพของที่ดินในท้องถิ่น ตลอดจนสภาพของกิจการที่ได้ทำประโยชน์ สภาพการทำประโยชน์เป็น.....ทำประโยชน์เต็ม/ไม่เต็มทั้งแปลง มี/ไม่มีหลักฐานตรวจสอบได้จึงมีมติเป็นเอกฉันท์/ไม่เป็นเอกฉันท์ว่า ผู้ขอได้/ไม่ได้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวโดยชอบด้วยกฎหมายมาก่อนวันที่ทางราชการกำหนดให้ที่ดินเป็นป่าสงวนแห่งชาติ/เขตอุทยานแห่งชาติ/เขตอนุทยาน/เขตสวนพฤกษศาสตร์/เขตสวนรุกขชาติ/เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า/เขตห้ามล่าสัตว์ป่า/เขตที่ได้จำแนกให้เป็นเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี สมควร/ไม่สมควรออกโฉนดที่ดิน/หนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้เต็มทั้งแปลง/บางส่วน

กรรมการ (ชื่อ/ตำแหน่ง) ไม่เห็นด้วยกับความเห็นของกรรมการผู้อื่น โดยเห็นว่า สมควร/ไม่สมควรออกโฉนดที่ดิน/หนังสือรับรองการทำประโยชน์ ให้ทั้งแปลง/บางส่วน โดยมีเหตุผลว่า.....

กรรมการ (ชื่อ/ตำแหน่ง) ไม่ได้ไปร่วมตรวจพิสูจน์โดยไม่แจ้งข้อขัดข้องให้ทราบ กรรมการที่ไปร่วมตรวจพิสูจน์ได้แจ้งให้กรรมการที่ไม่ได้ไปร่วมตรวจพิสูจน์ตรวจสอบบันทึกการตรวจพิสูจน์แล้ว เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วย/ไม่ให้ความเห็น/ไม่ยอมลงนาม ในบันทึกการตรวจพิสูจน์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ

(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการ

(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ

(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ

(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ

(.....)

หมายเหตุ : ตัวอย่างแบบรายงานนี้เป็นเพียงแนวทางการบันทึกข้อมูลและนำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด
คณะกรรมการตรวจสอบอาจเปลี่ยนแปลงหรือเสนอเป็นรูปแบบอื่นตามความเหมาะสมได้

ที่ นร ๐๔๐๘/๑๖๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน
พ.ศ. ๒๕๔๗

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/๗๘๔๓
ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวล
กฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่ตรวจพิจารณาแล้ว

ตามหนังสือที่อ้างถึงความว่า คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ ..
(พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ ตามที่กระทรวง
มหาดไทยเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นของ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
ในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ไปประกอบการพิจารณาด้วย นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้ตรวจพิจารณาร่างกฎกระทรวงดังกล่าว
เสร็จแล้ว มีการแก้ไขร่างกฎกระทรวงฯ และกำหนดกระบวนการในการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์
และตรวจสอบที่ดินให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน โดยกำหนดให้การพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์
และตรวจสอบที่ดินดำเนินการโดยกรมที่ดินทั้งหมด ไม่ต้องส่งเรื่องหรือนำมติของคณะกรรมการ
พิสูจน์สิทธิในที่ดินของรัฐจังหวัด (คพร.จังหวัด) มาใช้ในการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ ทั้งนี้ เพื่อให้
การพิสูจน์สิทธิในที่ดินมีความเป็นเอกภาพ รวมทั้ง “มาตรการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
เรื่อง การพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของบุคคลในเขตที่ดินของรัฐ” ที่ คพร. จังหวัด ใช้ในการพิสูจน์สิทธิ
ในที่ดิน มิใช่ “กฎ” ที่มีสภาพบังคับกับบุคคลทั่วไป เป็นเพียงมาตรการของฝ่ายบริหารเท่านั้น
นอกจากนั้น หากพื้นที่อนุรักษ์ใดมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบพิสูจน์สิทธิในที่ดินของรัฐอยู่แล้ว
ก็ไม่น่ามีกำหนดไว้ในร่างกฎกระทรวงนี้เพื่อให้กรมที่ดินพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์อีก เพื่อลดการทำงาน
ที่ซ้ำซ้อนกัน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย สำหรับหนังสือยืนยันให้ความเห็นชอบกับการแก้ไข
เพิ่มเติมร่างกฎกระทรวงดังกล่าวนี้ กระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน) จะได้เสนอมายังสำนักเลขาธิการ
คณะกรรมการรัฐมนตรีโดยตรงภายใน ๕ วัน นับจากวันที่ได้รับร่างกฎหมายที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ตรวจพิจารณา

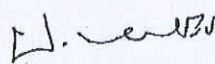
สำหรับความเห็นของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่เห็นว่า ควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างข้อ ๑๐ (๒) และเสนอให้ตรวจสอบแนวเขตที่ดินที่มีอาณาเขตติดต่อกับเขตพื้นที่ อนุรักษ์นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้แก้ไขเพิ่มเติมไว้ในร่างกฎกระทรวงนี้แล้ว ส่วนกรณีที่ ให้อธิบายให้ชัดเจนในร่างข้อ ๑๑ และร่างข้อ ๑๖/๑ ว่า คพร.จังหวัด จะพิสูจน์สอบสวนการเป็นที่ดินของรัฐ กรณีเขตป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรีว่าเกิดขึ้นเมื่อใด อย่างไร เพื่อให้ปฏิบัติได้ถูกต้องเกี่ยวกับการ ออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์หรือการออกโฉนดที่ดินนั้น เห็นว่า ขั้นตอนหรือวิธีการดำเนินการ พิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ของ คพร. จังหวัด จะเป็นไปตามมาตรการของคณะกรรมการนโยบาย ที่ดินแห่งชาติฯ จึงมิได้นำมากำหนดไว้ในร่างกฎกระทรวงนี้ นอกจากนั้น สำนักงานฯ ได้ตัดร่างข้อ ๑๑ และร่างข้อ ๑๖/๑ ออกแล้ว

ส่วนความเห็นของสำนักงาน ป.ป.ท. ที่เห็นว่า ควรรายงานผลการตรวจสอบที่ดิน ให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (สคทช.) ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบ เกี่ยวกับที่ดินทราบด้วย นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) เห็นว่า การพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗)ฯ เป็นการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามหน้าที่ และอำนาจที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งในทางปฏิบัติกรมที่ดินจะต้องรายงานผลการดำเนินการในภาพรวม ให้ สคทช. ทราบอยู่แล้ว ส่วนข้อสังเกตที่ให้แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำในร่างข้อ ๑๖/๑ นั้น สำนักงานฯ ได้ตัดร่างข้อ ๑๖/๑ ออกแล้ว

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ควรเสนอให้ คณะรัฐมนตรีพิจารณากำหนดเป็นแนวปฏิบัติให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ว่า ในการพิสูจน์สอบสวน การทำประโยชน์ เพื่อขออนุญาตที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ สมควรที่หน่วยงานต่าง ๆ จะต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗)ฯ โดยไม่ต้องดำเนินการพิสูจน์สิทธิการครอบครอง ตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติอีก โดยเคร่งครัด เนื่องจากการพิสูจน์สิทธิ การครอบครองที่ดินของ คพร.จังหวัด มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการที่ซ้ำซ้อนกับกระบวนการพิสูจน์ สอบสวนการทำประโยชน์ตามกฎหมาย ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗)ฯ รวมทั้งไม่สอดคล้องกับกฎหมาย และแนวทางปฏิบัติของส่วนราชการต่าง ๆ ที่มีหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบดูแลรักษาเขตพื้นที่อนุรักษ์ ซึ่งอาจเป็นผลทำให้เกิดปัญหาข้อโต้แย้งในชั้นศาลเกี่ยวกับการพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของบุคคลได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ฝ่ายกฎหมายที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และการเกษตร

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖ - ๙ ต่อ ๑๒๕๘ (นายภูมิรินทร์ฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๐๒๘๗

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@ocs.go.th

สำเนาถูกต้อง

คุณกนกฯ

(นางสาวพรรณภาภะ เขี่ยมประสิทธิ์)
นิติกรชำนาญการพิเศษ กองนิติธรรม

ที่ นร ๐๙๐๘/๑๖๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน
พ.ศ. ๒๕๕๗

เรียน อธิบดีกรมที่ดิน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวล
กฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ตรวจพิจารณาแล้ว

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.)
ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๗ ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ
และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นของกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
(สำนักงาน ป.ป.ท.) ไปประกอบการพิจารณาด้วย ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้
หน่วยงานดังต่อไปนี้แต่งตั้งผู้แทนมาชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับร่างกฎกระทรวงดังกล่าว

๑. กระทรวงมหาดไทย (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร
๐๙๐๘/ป ๒๑๓ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖)

๒. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๘/ป ๒๑๔ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖)

๓. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๘/ป ๒๑๕ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖)

๔. กรมพัฒนาที่ดิน (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร
๐๙๐๘/ป ๒๑๖ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖)

๕. กรมการปกครอง (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร
๐๙๐๘/ป ๒๑๗ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖)

๖. กรมที่ดิน (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๘/ป ๒๑๘
ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖)

๗. กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๘/ป ๒๑๙ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖)

๘. กรมป่าไม้ (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๘/ป ๒๒๐ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖)

๙. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๘/ป ๒๒๑ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖)

๑๐. สำนักงาน ป.ป.ท. (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๘/ป ๒๒๒ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖)

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้ตรวจพิจารณาร่างกฎกระทรวงดังกล่าวเสร็จแล้ว มีการแก้ไขข้อร่างกฎกระทรวงฯ และกำหนดกระบวนการในการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์และตรวจสอบที่ดินให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน โดยกำหนดให้การพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์และตรวจสอบที่ดินดำเนินการโดยกรมที่ดินทั้งหมด ไม่ต้องส่งเรื่องหรือนำมติของคณะกรรมการพิสูจน์สิทธิในที่ดินของรัฐจังหวัด (คพร.จังหวัด) มาใช้ในการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ ทั้งนี้ เพื่อให้การพิสูจน์สิทธิในที่ดินมีความเป็นเอกภาพ รวมทั้ง “มาตรการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เรื่อง การพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของบุคคลในเขตที่ดินของรัฐ” ที่ คพร. จังหวัด ใช้ในการพิสูจน์สิทธิในที่ดิน มิใช่ “กฎ” ที่มีสภาพบังคับกับบุคคลทั่วไป เป็นเพียงมาตรการของฝ่ายบริหารเท่านั้น นอกจากนี้ หากพื้นที่อนุรักษ์ใดมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบพิสูจน์สิทธิในที่ดินของรัฐอยู่แล้ว ก็จะไม่นำมากำหนดไว้ในร่างกฎกระทรวงนี้เพื่อให้กรมที่ดินพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์อีก เพื่อลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนกัน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และโดยที่ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ และวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ กำหนดว่า กรณีที่เป็นร่างกฎหมายที่สำนักงานฯ แจ้งให้ส่วนราชการยืนยันไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโดยตรง ให้ส่วนราชการแจ้งยืนยันไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายในระยะเวลาที่สำนักงานฯ กำหนด หากส่วนราชการไม่แจ้งยืนยันภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าส่วนราชการนั้นได้ยืนยันและเห็นชอบร่างกฎหมายที่สำนักงานฯ ได้ตรวจพิจารณาแล้ว สำนักงานฯ จึงขอให้ท่านแจ้งยืนยันความเห็นชอบร่างกฎกระทรวงดังกล่าวไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโดยตรงภายใน ๕ วัน นับจากวันที่ได้รับร่างกฎหมายที่สำนักงานฯ ตรวจพิจารณา

สำหรับความเห็นของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่เห็นว่า ควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างข้อ ๑๐ (๒) และเสนอให้ตรวจสอบแนวเขตที่ดินที่มีอาณาเขตติดต่อกับเขตพื้นที่อนุรักษ์นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้แก้ไขเพิ่มเติมไว้ในร่างกฎกระทรวงนี้แล้ว ส่วนกรณีที่ให้อธิบายให้ชัดเจนในร่างข้อ ๑๑ และร่างข้อ ๑๖/๑ ว่า คพร.จังหวัด จะพิสูจน์สอบสวนการเป็นที่ดินของรัฐ กรณีเขตป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรีว่าเกิดขึ้นเมื่อใด อย่างไร เพื่อให้ปฏิบัติได้ถูกต้องเกี่ยวกับการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์หรือการออกโฉนดที่ดินนั้น เห็นว่า ขั้นตอนหรือวิธีการดำเนินการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ของ คพร. จังหวัด จะเป็นไปตามมาตรการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติฯ จึงมิได้นำมากำหนดไว้ในร่างกฎกระทรวงนี้ นอกจากนี้ สำนักงานฯ ได้ตัดร่างข้อ ๑๑ และร่างข้อ ๑๖/๑ ออกแล้ว

ส่วนความเห็นของสำนักงาน ป.ป.ท. ที่เห็นว่า ควรรายงานผลการตรวจสอบที่ดินให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (สคทช.) ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบเกี่ยวกับที่ดินทราบด้วย นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) เห็นว่า การพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗)ฯ เป็นการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามหน้าที่

และอำนาจที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งในทางปฏิบัติกรมที่ดินจะต้องรายงานผลการดำเนินการในภาพรวมให้ สคทช. ทราบอยู่แล้ว ส่วนข้อสังเกตที่ให้แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำในร่างข้อ ๑๖/๑ นั้น สำนักงานฯ ได้ตัดร่างข้อ ๑๖/๑ ออกแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ฝ่ายกฎหมายที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และการเกษตร
โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖ - ๙ ต่อ ๑๒๕๘ (นายภูมิรินทร์ฯ)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๐๒๘๗
www.krisdika.go.th
www.lawreform.go.th
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@ocs.go.th